

Kampen om Frihedsmuseet

10. juni 2013, Berlingske, Sektion 1, Side 22 (Debat), AFJØRGEN KIELER Dr. med., tidl. modstandsmænd i Holger Danske..., 488 ord, Id: e3d43369

OPINION.

Den 27. april 1944 blev lærer Svend Otto Nielsen, kaldet John, bundet til en pæl i Ryvangen og skudt. »Hvordan vil de mon skyde mig«, var et af hans sidste spørgsmål. »Jeg kan jo ikke stå«. Han var en af Holger Danskes bedste sabotører.

Han blev stukket af fru Delbo og skudt ned af Gestapo på hjørnet af Ryesgade og Østerbrogade. Han blev ramt af syv kugler, hvoraf en brækkede hans højre lårknogle. Under **kampen** blev en af tyskerne dræbt, medens John blev bragt på Dagmarhus, hvor han blev udsat for den mest grusomme tortur. Først sparkede de ham på det brækkede ben, som de derefter brækkede ud i en ret vinkel fra den øverste del af lårknoglen. »Jeg vidste ikke, at smerter kan være så forfærdelige.

Du aner ikke, hvor jeg skreg« fortalte han mig siden, da vi mødtes i Vestre Fængsel, »men jeg sagde ingen ting«. Da jeg blev konfronteret med ham første gang i Vestre Fængsel, lå han i den ynkeligste forfatning hjælpeløs på en madras på gulvet. Sådan havde han ligget i en måned uden at komme på toilettet.

Han fik udleveret en skål suppe **om** dagen. Den brugte han til at vaske sig i.

Siden kom jeg på køkkenholdet og fik dermed lejlighed til at bære ham på toilettet og siden også i to uger at tage ham med på gårdtur. Længe håbede vi på at blive reddet af den ventede invasion, men til sidst opgav han håbet. »Benyt dig af at du kan tale tysk. Måske kan du trække tiden ud, men jeg har ingen chance«. Den 27. april hentede de ham **om** morgenen til domfældelse på Dagmarhus.

Som ventet blev det en dødsdom.

Han blev kørt tilbage til Vestre Fængsel for at skrive sine afskedsbreve, og ved aftenstid blev han hentet igen til henrettelse mellem den 27. og 28. april for 69 år siden.

På samme tidspunkt i år blev jeg afhentet af TV2, som meddelte mig, at **Frihedsmuseet** var sat i brand. Brandvæsen, politi og Hjemmeværn var i fuld gang med redningsarbejdet.

Der var især én ting, som lå mig på sinde: Redningen af de tre henrettelsespæle, som var flyttet fra Mindelunden i Ryvangen til **Frihedsmuseet**. Hjemmeværnet forstod straks, hvad det drejede sig **om**, og 15 minutter senere vendte de tilbage og rapporterede: »De er reddet alle tre«. Jeg ved ikke, til hvilken pæl John blev bundet, men hans lig blev fundet efter Krigen svøbt i en overfrakke. Han er nu begravet i grav nr. 3 i Mindelunden.

Til minde **om** ham og alle de andre, som døde i Ryvangen blev **Frihedsmuseet** senere bygget. Det føles som en kirke har nogle af de besøgende beklaget sig.

Til de kritiske gæsters bemærkning har jeg kun ét svar: »Det er en kirke, så drag jeres sko af og tak alle dem, der ofrede livet for jer.« Vi andre finder så også tid til at takke brandfolk, politi og Hjemmeværn for en fortræffelig indsats.